

РЕШЕНИЕ

№ 355

гр. София, 08.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 75 СЪСТАВ, в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИЯ ИВ. И.А АНГЕЛОВА

при участието на секретаря СНЕЖАНКА К. КИРИЛОВА
като разгледа докладваното от МАРИЯ ИВ. И.А АНГЕЛОВА Гражданско дело № 20221110156498 по описа за 2022 година

Производството е образувано въз основа на искова молба, подадена от „А.“ АД против А.П.И., с която са предявени обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 410, ал. 1 от КЗ вр. с чл. 411 от КЗ във връзка с чл. 49 от ЗЗД във връзка с чл. 45 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД

Ищецът-„А.“ АД твърди, че на 19.11.2017 г., около 18,10 часа при движение по АМ АЗ „Струма“, при км.158+800, в посока София, част от републиканската пътна мрежа и поддържан от АПИ е настъпило ПТП, при което лек автомобил „Ауди RS6“, с рег. № ///, управляван от Г. Е. В., е претърпял ПТП, на неосветен участък от пътя, като блъска челно, внезапно навлязлото на пътното платно животно-лисица. Твърди, че към момента на настъпване на събитието автомобилът е имал действаща застраховка „Каско“ и „Злополука“ № 0306X0340536/09.11.2017 год.. Твърди, че във връзка с настъпилото ПТП е образувана преписка по щета № 10017030135394, като е определено застрахователно обезщетение в размер на 14 296,18 лева с вкл. 10 лева ликвидационни разноси. Поддържа, че след плащане на застрахователното обезщетение е встъпил в правата на увреденото лице против ответника. Твърди, че ответникът е поканен да заплати доброволно исковата сума, но това не е сторено до настоящия момент. Моли ответникът да бъде осъден да му заплати сумата 14 296,18 лева, с вкл.10 лева ликвидационни разноси, представляваща изплатено застрахователно обезщетение, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане, както и сумата от 4356,36 лева - мораторна лихва върху главницата, считано от 18.10.2019 год. до 18.10.2022 год.- датата на предявяване на исковата молба, както и направените по делото разноси.

Ответникът-А.П.И. в отговора на исковата молба оспорва предявените искове по основание и размер. Оспорва наличието на застрахователно правоотношение по застраховка „Каско“ и „Злополука“ за увредения лек автомобил, че вредите са настъпили по описания в исковата молба механизъм, че щетите произтичат от процесното ПТП. Навежда доводи за съпричиняване на вредоносния резултат. Прави възражение за изтекла погасителна давност на претенцията за главница.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

На 09.11.2017 г. е сключен застрахователен договор между „А.“ АД и собственика на лек автомобил „Ауди RS6“, с рег. № //// със застрахователна полица № 0306X0340536 за застраховка „Каско“ и „Злополука“, по силата на който застрахователят е поел задължение да заплати застрахователно обезщетение при настъпване на застрахователно събитие със застрахования автомобил. Срокът на действие на договора е от 18.00 часа на 09.11.2017 год. до 23.59 часа на 08.11.2018 год.. Договорът носи подписите на страните по него, а видно от квитанции №0003026921/09.11.2017 год. и №0003086343/15.12.2017 год. застрахователните премии са платени.

От Протокол за ПТП №1383101/19.11.2017 год. се установява, че на 19.11.2017 год., в 18.10 часа на км. 158+800, на АМ АЗ е реализирано ПТП с участието на лек автомобил „Ауди RS6“, с рег. № //. Като причина за произшествието е посочено, че лекият автомобил е ударил внезапно изскочила на пътното платно лисица.

По делото са ангажирани гласни доказателства чрез разпит на свидетеля С. И. В.. В показанията си свидетелят установява, че през 2017 год., в тъмната част на денонощието, управлявайки лекия автомобил, със съобразена скорост, тъй като пътната настилка е била мокра поради снеговалеж, е ударил лисица, която е изскочила внезапно на пътното платно.

При застрахователя „А.“ АД е образувана ликвидационна преписка по щета № 10017030135394, въз основа на уведомление за щета, подадено от Г. Е. В.. От преписката по щета е видно, че е определено застрахователно обезщетение в размер на 14 286,18 лева. Видно от представеното преводно нареждане от 07.03.2018 год. на собственика на увредения автомобил е изплатено обезщетение в размер на 14 286,18 лева.

С регресна покана с изх. №Л-3206 от 12.04.2018 год., получена от адресата на 17.04.2018 год., „А.“ АД е поканило А.П.И. ОПУ-Благоевград да заплати сумата от 14 296,18 лева, представляваща изплатеното обезщетение.

По делото е прието оспорено от ответника заключение на съдебно автотехническа експертиза, от което се установява, че от техническа гледна точка е

налице причинно следствена връзка между процесното ПТП и нанесените вреди на лек автомобил „Ауди RS6”, с рег. № _____. Установява се, че стойността на увредените части по средни пазарни цени е в размер на 14 752,58 лева.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 410 от ЗК с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне.

Предпоставки за възникване на правото на застрахователя да предяви иск срещу причинителя на вредата са следните: сключен между застрахователя и увреденото лице застрахователен договор, действащ към датата на застрахователното събитие, настъпило застрахователно събитие, плащане от страна на застрахователя на застрахователно обезщетение.

От събраните по делото доказателства се установява, между ищеца и собственика на увредения автомобил е сключен валиден договор за имуществена застраховка “Каско” и „Злополука“ на МПС. При действието на този договор е била образувана ликвидационна преписка във връзка с настъпило застрахователно събитие – ПТП при участието на водача на застрахования автомобил – С. И. В..

Материалното право на застрахователя да встъпи в правата на увреденото от ПТП лице възниква с плащането на застрахователно обезщетение. От представения по делото разходен касов ордер се установява, че застрахователното обезщетение е платено на 07.03.2018 г. Основателността на предявения иск на застрахователя с правно основание чл. 410 ЗК, обаче, е поставена в зависимост от това дали в патримониума на застрахования са възникнали права за обезщетяване на вреди, причинени от непозволено увреждане. Съдът намира, че въз основа на твърденията изложени в исковата молба е предявен иск с правно основание чл.410 вр. чл.411 от ЗК във връзка с чл. 49 от ЗЗД, тъй като в исковата молба ищецът поддържа, че ПТП е възникнало в резултат от неизпълнение на задължение на собственика на пътя за обезопасяването му чрез поставяне на предпазни огради. В този смисъл следва да бъде изследван въпроса за това дали е налице виновно действие или бездействие на ответника (респ. негови служители), от което са причинени вреди на застрахования, както и причинната връзка между тях. Задължение за обезщетяване на вреди причинени на трети лица от виновно действие или бездействие на възложителя по смисъла на чл. 49 от ЗЗД при възлагане на работа на деликвента и причиняване на вредите при или по повод извършването, респективно неизвършването й. Съгласно чл. 30, ал. 1 от Закона за пътищата Агенцията Пътна инфраструктура осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на републиканските пътища, като съгласно § 1, т. 14 от ДР на ЗП "поддържане на пътищата" е дейност по

осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническата отчетност на пътищата. От събраните по делото гласни доказателства се установяват фактическите твърдения изложени в исковата молба, а именно, че през 2017 год. свидетелят е претърпял ПТП, вследствие на внезапно изскочило на пътното платно животно-лисица. Това се установява и от Протокол за ПТП №1383101 от 19.11.2017 год.. Съдът приема, че протоколът за настъпило ПТП, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, представлява официален документ по смисъла на [чл. 179 ГПК](#), който се ползва не само с обвързваща съда формална доказателствена сила относно авторството на материализираното в него изявление на съставителя му, но също и с материална доказателствена сила относно самото удостоверение в него волеизявление, т. е. съставлява доказателство за факта на направени пред съставителя изявления и за "извършените от него и пред него действия". В случая длъжностното лице е посетило мястото на ПТП, констатирало е наличието на лисица, нахождаща се на пътното платно, вследствие на удара и е изготвило протокол за ПТП, а участникът в него е подписал същия. С оглед на изложеното съдът приема, че то е настъпило при механизма посочен в него.

Предвид изложеното съдът намира, че по делото са установени релевантните за спора факти, въз основа на които се твърди в исковата молба, че е възникнало задължение на ответника да възстанови причинени от неизпълнение на установени със закон задължения по поддръжка и ремонт на републиканските пътища. По отношение на вината на длъжностните лица е в сила законоустановената презумпция на чл.45, ал.2 ЗЗД, доколкото не са ангажирани доказателства, които да я оборят. Отговорността на ответника е обективна. Налице е и причинно-следствена връзка между деянието – бездействието на длъжностни лица при ответника, изразяващи с в необезопасяване /неподдръжане/ на пътния участък с ограда, пречатваща пресичането на пътното платно от животни. Показанията на свидетеля Николай Андонов Стоянов не водят да обратен извод, тъй като не кореспондират с останалите по делото доказателства-гласните такива на С. Влъков и Протокол за ПТП №1383101. Установява се, че вредите по застрахования автомобил са причинени от появата на животно на пътното платно и се явяват резултат от противоправно бездействие на длъжностни лица на работа при ответника, чрез които ответникът не е изпълнил задължението си по чл. 30 от ЗП да осъществява поддръжане на републиканските пътища, която поддръжка в случая се изразява в осигуряване на безопасно и удобно движение по пътя през цялата година и предпазването му от преждевременно износване /§ 1, т. 14 от ДР на ЗП/. Установява се и размера на причинените вреди, определен по средни пазарни цени на части, труд и материали, който е повече от исковата сума и размера на платеното застрахователно обезщетение.

По изложените съображения, налице са предпоставките на чл.49 ЗЗД да бъде ангажирана отговорността на ответника за вредите, причинени от лица, на които е възложил работата по поддържане на посочения път в размер на 14 296,18 лева.

По възражението за изтекла погасителна давност

Съгласно разпоредбата на чл. 197 от КЗ правата по застрахователния договор се погасяват с тригодишна давност считано от датата на настъпване на застрахователното събитие, а при застраховки "Живот" и "Злополука" и при застраховки "Гражданска отговорност" по т. 10 - 13 на раздел II, буква "А" от приложение № 1 - с петгодишна давност от датата на настъпване на събитието. Съдът приема, че възражението е неоснователно. В случая правото на суброгирания се застраховател произтича от закона, а не от договора за застраховка, поради което съдът приема, че след като е платил чуждо задължение следва да се приложи нормата на чл.110 от ЗЗД, като правото на застрахователя се погасява с 5 годишен давностен срок, който започва да теча от момента на изплащане на застрахователното обезщетение-07.03.2018 год.. Исковата молба е депозирана в съда на 18.10.2022 год. т.е. преди изтичане на предвидената петгодишна давност. Предвид изложеното съдът приема, че възражението е неоснователно.

По иска с правно основание чл. 86, ал.1 от ЗЗД:

При неизпълнение на парично задължение, съгласно разпоредбата на чл.86 от ЗЗД, длъжникът дължи обезщетение за забава. Съгласно чл.84, ал.1 от ЗЗД, когато има определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава след изтичането му, а съгласно разпоредбата на чл.84, ал.2 от ЗЗД, когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора. В настоящия случай по делото са представени доказателства, които не са оспорени по надлежния ред, от които е видно, че ответникът е бил поканен от ищеца да плати. В подкрепа на изложеното е представената покана от 12.04.2018 год. до ответника, за която няма спор да е получена от последния на 17.04.2018 год.. С оглед на което и доколкото ответникът не е ангажирал доказателства, че е платил процесната сума по иска с правно основание чл.410 от КЗ, съдът счита, че ответникът е изпаднал в забава. На основание чл. 162 от ГПК съдът приема, че размерът на лихавата за забава е за периода от 18.10.2019 год. до 18.10.2022 год. е 4356,36 лева, поради което иска следва да бъде уважен така както е предявен.

При този изход на делото и с оглед изричната претенция на ищеца ответникът следва да бъде осъден да му заплати, на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 от ГПК, сумата от 1156,10 лева, съразмерно с уважената част от претенциите.

Воден от горното

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл. 410, ал. 1 от КЗ вр. с чл. 411 от КЗ във връзка с чл. 49 във връзка с чл. 45 от ЗЗД, **А.П.И.**, гр. София, **////** да заплати на **„А.” АД**, ЕИК **////**, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Стефан Караджа” № 2 **сумата от 14 296,18 лева (четиринадесет хиляди двеста деветдесет и шест лева и осемнадесет стотинки)**, представляващи платено застрахователно обезщетение по щета № 10017030135394, образувана във връзка с настъпило на 19.11.2017 г. застрахователно събитие с лек автомобил „Ауди RS6”, с рег. № **////**, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 18.10.2022 год. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 86, ал.1 от ЗЗД сумата от **4356,36 лева (четири хиляди триста петдесет и шест лева и тридесет и шест стотинки)**, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 18.10.2019 год. до 18.10.2022 год., както и на основание чл. 78, ал.1 и 8 от ГПК сумата от **1156,10 лева (хиляда сто петдесет и шест лева и десет стотинки)**, представляваща сторените по делото разноски съразмерно с уважената част от претенциите.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____